

(2). – Мелітополь : Вид-во КПУ. - 2010. – С. 110-119.

7. Організація бухгалтерського обліку./ за редакцією професора Ф.Ф. Бутенця.-3-є вид., доп. і перероб. – Житомир: ПП «Рута», 2002.-592 с.

Анотація. В статті авторами пропонується структурно-логічна схема організації оцінки людського капіталу і розкрито зміст її основних етапів з урахуванням особливостей залізничного транспорту.

Ключові слова: людський капітал, організація оцінки, залізничний транспорт.

Summary. In the article the authors offer the structural - logic circuit of organization of an estimation of the human capital and the contents of its basic stages is opened in view of branch features of a railway transportation.

Keywords: the human capital, to provide the assessment, the railway transportation.

*Рецензент д.е.н., доцент УкрДАЗТ Кірдіна О.Г.
Експерт редакційної колегії к.е.н., доцент УкрДАЗТ Якименко Н.В.*

УДК 65.012.8

ОЦІНКА РІВНЯ СИЛОВОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА: ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ

*Журавель М.Ю., аспірант,
Полозова Т.В., к.е.н., доцент,
Стороженко О.В., к.т.н., доцент (ХНУРЕ)*

Запропоновано ключові задачі по забезпеченню силової безпеки підприємства. Сформовано систему показників оцінки рівня силової безпеки підприємства.

Ключові слова: силова безпека підприємства, оцінка рівня силової безпеки, система показників оцінки силової безпеки.

Постановка проблеми. Забезпечення силової безпеки підприємства є необхідною умовою його стабільного функціонування та ефективного розвитку. Підтримання належного рівня силової безпеки потребує систематичного проведення її моніторингу та оцінки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Сучасні вітчизняні та закордонні науковці займаються питаннями, пов'язаними з забезпеченням належного рівня силової безпеки підприємств. Вагомий внесок в розкриття цього питання зробили Є. Олейников [1], С. Шкарлет [2], С. Ілляшенко [3], С. Довбня [4], Н. Реверчук [5], О. Кравчук [6], Т. Клебанова [7] та інші. Проте, на думку більшості фахівців, теоретико-методологічні засади діагностики рівня силової безпеки підприємства ще не в достатній мірі є розробленими та потребують вдосконалення.

Проаналізувавши існуючі погляди щодо оцінки рівня силової безпеки підприємства, можна

зробити висновок, що на сьогоднішній день немає єдиної методики для оцінки рівня силової безпеки підприємства. Системи показників, що пропонують фахівці, є недосконалими, оскільки не враховують всіх аспектів силової безпеки підприємства.

Виділення невирішених частин загальної проблеми. Недостатня розробленість теоретико-методологічної бази оцінки силової безпеки підприємства обумовлює необхідність вдосконалення існуючого методологічного інструментарію для її оцінки.

Формування цілей статті. Виходячи з цього метою статті є виділення ключових задач по забезпеченню силової безпеки підприємства та формування системи показників оцінки її рівня.

Вклад основного матеріалу. Поточна економічна безпека передбачає відсутність загроз, здатних призвести до банкрутства підприємства в поточному періоді. Дотримання необхідного рівня

поточної безпеки є обов'язковою умовою функціонування підприємства [4]. Однією зі складових поточної економічної безпеки підприємства є силова безпека [8].

Силова безпека характеризує захищеність інтересів підприємства і його працівників від фізичних і моральних негативних впливів [1-3]. Отже, ця складова економічної безпеки включає:

а) забезпечення фізичної та моральної безпеки співробітників та керівників підприємства;

б) забезпечення захисту майна підприємства від негативних впливів, які можуть призвести до втрати цього майна або зниження його вартості;

в) забезпечення силових аспектів інформаційної безпеки підприємства.

На основі аналізу існуючих наукових поглядів було сформовано ключові задачі по забезпеченню силової безпеки підприємства, до яких слід віднести наступні:

– забезпечення фізичної та моральної безпеки керівництва, провідних фахівців, робітників підприємства;

– навчання персоналу розпізнавати небезпеки і вживати заходів самозахисту;

– забезпечення охорони приміщень, ліній зв'язку й устаткування та іншого майна підприємства;

– забезпечення захисту від комп'ютерних крадіжок;

– організація пропускового режиму;

– забезпечення захисту від рейдерства;

– розробка заходів щодо запобігання шахрайству, крадіжкам тощо.

Виконання всіх цих задач повинно закласти підґрунтя для створення надійної системи забезпечення силової безпеки підприємства.

Виходячи з сутності та головних задач по забезпеченню силової безпеки було розроблено наступну систему показників для оцінки рівня силової безпеки підприємства.

Коефіцієнт захищеності підприємства від незаконного проникнення ($K_{з.н.п.}$) пропонується розраховувати за формулою:

$$K_{з.н.п.} = \frac{НП_в}{НП_3}, \quad (1)$$

де $НП_в$ – кількість відвернутих спроб незаконного проникнення на територію підприємства, од.;

$НП_3$ – загальна кількість спроб незаконного проникнення на територію підприємства, од.

Коефіцієнт комп'ютерного захисту ($K_{к.з.}$) слід визначати за формулою:

$$K_{к.з.} = \frac{КК_в}{КК_3}, \quad (2)$$

де $КК_в$ – кількість відвернутих спроб комп'ютерних крадіжок, од.;

де $КК_3$ – загальна кількість спроб комп'ютерних крадіжок, од.

Коефіцієнт фізичного захисту співробітників ($K_{ф.з.с.}$) розраховується за формулою:

$$K_{ф.з.с.} = \frac{ФСС_в}{ФСС_3}, \quad (3)$$

де $ФСС_в$ – кількість відвернутих спроб заподіяти фізичну шкоду працівникам, од.;

$ФСС_3$ – загальна кількість спроб заподіяти фізичну шкоду працівникам, од.

Коефіцієнт морального захисту співробітників ($K_{м.з.с.}$) визначається за формулою:

$$K_{м.з.с.} = \frac{МСС_в}{МСС_3}, \quad (4)$$

де $МСС_в$ – кількість відвернутих спроб заподіяти моральну шкоду працівникам, од.;

$МСС_3$ – загальна кількість спроб заподіяти моральну шкоду працівникам, од.

Коефіцієнт фізичного захисту керівників ($K_{ф.з.к.}$) пропонується визначати за формулою:

$$K_{ф.з.к.} = \frac{ФСК_в}{ФСК_3}, \quad (5)$$

де $ФСК_в$ – кількість відвернутих спроб заподіяти фізичну шкоду керівникам, од.;

$ФСК_3$ – загальна кількість спроб заподіяти фізичну шкоду керівникам, од.

Коефіцієнт морального захисту керівників ($K_{м.з.к.}$) слід розраховувати за формулою:

$$K_{м.з.к.} = \frac{МСК_в}{МСК_3}, \quad (6)$$

де $МСК_в$ – кількість відвернутих спроб заподіяти моральну шкоду керівникам, од.;

$МСК_3$ – загальна кількість спроб заподіяти моральну шкоду керівникам, од.

Коефіцієнт досвіду роботи персоналу, що забезпечує силову безпеку ($K_{д.р.}$), визначається за формулою:

$$K_{д.р.} = \frac{КПБ_1}{КПБ_3}, \quad (7)$$

де $КПБ_1$ – кількість працівників служб по забезпеченню силової безпеки, що працюють на підприємстві більше одного року, ос.;

КПБ_з – загальна кількість працівників служб силових безпеки, ос.

Коефіцієнт надійності персоналу, що забезпечує силову безпеку (К_{н.п.}) розраховується за формулою:

$$K_{н.п.} = \frac{КЗП_{з} - КЗП_{1}}{КЗП_{з}}, \quad (8)$$

де КЗП₁ – кількість працівників, звільнених за причиною спроби нанесення шкоди майну підприємства, ос.;

КЗП_з – загальна кількість звільнених працівників, ос.

Коефіцієнт фінансування силових служб (К_{ф.с.с.}) слід визначати за формулою:

$$K_{ф.с.с.} = \frac{ВСБ}{ЗВ}, \quad (9)$$

де ВСБ – витрати на фінансування служб силових безпеки, грн.;

ЗВ – загальні витрати підприємства, грн.

Розрахунок запропонованих показників дозволить оцінити:

а) рівень захищеності підприємства від незаконного проникнення;

б) рівень захищеності від комп'ютерних крадіжок;

в) рівень захищеності співробітників та керівництва підприємства від фізичних та моральних негативних впливів;

г) надійність персоналу, що забезпечує силову безпеку;

д) рівень фінансування силових служб підприємства.

Висновки. Отже, використання розробленої системи показників у процесі діагностики рівня силових безпеки підприємства дозволить підвищити об'єктивність її результатів.

Перспективним напрямком досліджень у цій сфері може бути розробка алгоритму

комплексної діагностики рівня силових безпеки підприємства з детальним описом кожного етапу.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Экономическая и национальная безопасность [Текст] / Под ред. Е.А. Олейникова. – М.: Издательство «Экзамен», 2004. – 768 с.

2. Шкарлет, С. Теоретичні основи формування економічної безпеки підприємств [Текст] / С. Шкарлет // Сіверян. літопис. – 2007. –

3. №4. – С. 161-171.

4. Ілляшенко, С.М. Економічний ризик [Текст]: навчальний посібник. 2-ге вид., доп., перероб. / С.М. Ілляшенко. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 220 с.

5. Довбня, С.Б. Діагностика рівня економічної безпеки підприємства [Текст] / С.Б. Довбня, Н.Ю. Гічова // Фінанси України. – 2008. – № 4. – С. 88-97.

6. Реверчук, Н.Й. Управління економічною безпекою підприємницьких структур [Текст]: монографія / Н.Й. Реверчук. – Львів: ЛБІ НБУ, 2004. – 195 с.

7. Кравчук, О.Я. Діагностика рівня та критерії оцінки корпоративної безпеки суб'єктів господарювання [Текст] / О.Я. Кравчук, П.Я. Кравчук // Економічні науки. Серія «Економіка та менеджмент»: збірник наукових праць. Луцький державний технічний університет. – Випуск 1. Редкол.: відп. ред. д.е.н., проф. Герасимчук З.В. – Луцьк, 2004. – С.85-109.

8. Клебанова, Т.С. Моделі оцінки, аналізу та прогнозування економічної безпеки підприємства [Текст] / Т.С. Клебанова, Є.А. Сергієнко // Бізнес Інформ. – 2006. – № 8. – С. 65-72.

9. Журавель, М.Ю. Декомпозиція економічної безпеки підприємства [Текст] / М.Ю. Журавель, Т.В. Полозова // Актуальні питання розвитку сучасної економіки: колективна монографія. Частина 2 / ред. О.О. Непочатенко, Ю.О. Нестерчук. – Умань: Видавець «Сочінський», 2011. – С. 79-86.

Аннотація. Предложены ключевые задачи по обеспечению силовой безопасности предприятия. Сформирована система показателей оценки уровня силовой безопасности предприятия.

Ключевые слова: силовая безопасность предприятия, оценка уровня силовой безопасности, система показателей оценки силовой безопасности.

Summary. Key tasks to providing of enterprise force security are proposed. The system of indicators to assessment the level of force security was formed.

Keywords: enterprise force security, estimation of force strength security, system of indicators the level of force security.

*Рецензент д.е.н., професор ХНУРЕ Костін Ю.Д.
Експерт редакційної колегії к.е.н., доцент УкрДАЗТ Якименко Н.В.*